

Partierne bag aftalen om Børnene Først

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2022 - 2006

Doknr.
553940

Dato
28-04-2022

Kære socialordførere

Trine Torp (SF) har stillet en række spørgsmål vedrørende dels sager om adoption uden samtykke efter adoptionsloven og dels udkast til konkrete bestemmelser i den kommende Barnets Lov, som drejer sig om kommunernes pligt til at overveje bortadoption i konkrete situationer.

Da spørgsmålene bl.a. vedrører udkastet til Barnets Lov, der som bekendt udspringer af aftalen om Børnene Først, sender jeg hermed svarene til alle partierne bag aftalen.

I forhold til sager om adoption uden samtykke efter Adoptionsloven er der stillet i alt 12 konkrete spørgsmål, som besvares nedenfor.

Spørgsmål 1: "Hvor mange børn blev indstillet til adoption efter adoptionslovens § 9, stk. 3 og § 9, stk. 4 i 2021?"

Svar: Ankestyrelsen har oplyst, at styrelsen i 2021 har truffet afgørelse i 39 sager om bortadoption uden samtykke.

Tabel 1

Antal realitetsbehandlede sager om frigivelse til adoption uden samtykke fordelt på bestemmelse og sagsudfald

	2021
Tvangsbortadoption § 9, stk. 3	32
Afslag på tvangsbortadoption	2
Hjemvisning	5
Tvangsbortadoption	25
Tvangsbortadoption § 9, stk. 4	7
Afslag på tvangsbortadoption	1
Hjemvisning	2
Tvangsbortadoption	4
I alt	39

Kilde: Ankestyrelsen

Spørgsmål 2: "Hvor mange adoptioner blev endeligt bevilget efter Adoptionslovens § 9, stk. 3 og § 9, stk. 4 i 2021?"

Svar: Ankestyrelsen har oplyst, at der i 2021 er udstedt adoptionsbevilling vedrørende 31 børn, der er frigivet til bortadoption uden samtykke.

Tabel 2

Antal udstedte adoptionsbevillinger fordelt på bestemmelse

	2021
Tvangsbortadoption § 9, stk. 3	25
Tvangsbortadoption § 9, stk. 4	6
I alt	31

Kilde: Ankestyrelsen.

Spørgsmål 3: "Hvor mange af indstillingerne til adoption efter Adoptionslovens § 9, stk. 3 og 4 blev afvist af Ankestyrelsen i 2021?"

Svar: Ankestyrelsen har oplyst, at styrelsen gav afslag på frigivelse til bortadoption i 3 tilfælde og hjemviste sagen til kommunen til yderligere behandling i 7 tilfælde, jf. tabel 1 ovenfor.

Spørgsmål 4: "Hvor mange af indstillingerne efter Adoptionslovens § 9, stk. 3 og 4 blev afvist af retten i 2021?"

Svar: Ankestyrelsen har oplyst, at styrelsen har fået medhold i alle de adoptionssager, der er indbragt for domstolene efter Ankestyrelsen den 1. juli 2019 fik kompetence til at træffe afgørelse om frigivelse til bortadoption uden samtykke.

Der er i 2021 blevet indbragt 38 afgørelser om frigivelse til bortadoption uden samtykke for domstolene.

I 2021 blev der afsagt dom i 46 retssager vedrørende frigivelse til bortadoption uden samtykke.

Nogle sager bliver indbragt først for byretten og derefter landsretten. I enkelte sager har Procesbevillingsnævnet også givet tilladelse til 3. instansbehandling. Samme adoptionssag kan derfor indgå flere gange i tallene.

Derudover har Ankestyrelsen gjort opmærksom på, at der ikke er sammenfald mellem de sager, der er indbragt et år, og afsagte domme samme år, da retssagerne har en vis gennemløbstid.

Spørgsmål 5: "Hvor mange sager, der blev indstillet efter Adoptionslovens § 9, stk. 3 og 4 i 2021, er stadig i proces?"

Svar: Ankestyrelsen har oplyst, at styrelsen i 2021 traf afgørelse om frigivelse til bortadoption uden samtykke i 29 sager. Af disse 29 sager er der i 2021 og frem til 6. april 2022 udstedt adoptionsbevilling i 17 sager.

Det betyder, at 12 sager, hvor Ankestyrelsen i 2021 traf afgørelse om frigivelse til bortadoption, stadig verserer. Det skyldes, at langt hovedparten af sagerne indbringes for domstolene, og der ikke kan udstedes adoptionsbevilling, før retssagen er afsluttet (dog senest når der er afsagt dom i Landsretten).

Det kan supplerende oplyses, at med ændringen i 2019 af processen for sager om adoption uden samtykke placeres barnet hos den familie, Adoptionsnævnet har matchet barnet med, når Ankestyrelsen har truffet afgørelse. Barnet skal således ikke afvente domstolsprocessen, før det kommer til sin kommende, nye familie.

Spørgsmål 6: "Hvordan er aldersfordelingen af de børn, der i 2021 blev frigivet til adoption efter Adoptionslovens § 9, stk. 3?"

Svar: Ankestyrelsen har oplyst, at i 2021 var de børn, der blev frigivet til adoption efter Adoptionslovens § 9, stk. 3, i gennemsnit 11,8 måneder gamle. Det yngste barn var 5 måneder, mens det ældste var 24 måneder.

Spørgsmål 7: "Hvordan er aldersfordelingen af de børn, der i 2021 blev frigivet til adoption efter Adoptionslovens § 9, stk. 4?"

Svar: Ankestyrelsen har oplyst, at i 2021 var de børn, der blev frigivet til adoption efter Adoptionslovens § 9, stk. 4, i gennemsnit 5,5 år gamle. Det yngste barn var 4,5 år, mens det ældste var 9,3 år.

Spørgsmål 8: "Fordelingen på kommuner i 2021 (der ønskes konkrete tal for de enkelte kommuner):

- a) Hvordan fordelte antallet af indstillinger til adoption efter Adoptionslovens § 9, stk. 3 og 4 sig på de enkelte kommuner?
- b) Hvordan fordelte antallet af endelige bevillinger til adoption efter Adoptionslovens § 9, stk. 3 og 4 sig på de enkelte kommuner?"

Svar: Ankestyrelsen har udarbejdet nedenstående tabel 3 og tabel 4 til besvarelse af spørgsmålet.

Tabel 3**Antal børn indstillet til adoption uden samtykke efter § 9, stk. 3, og § 9, stk. 4, fordelt på kommune (realitetsbehandlede sager i Ankestyrelsen)**

År	2021
Dragør Kommune	1
Favrskov kommune	1
Faxe Kommune	1
Guldborgsund Kommune	4
Haderslev kommune	1
Hvidovre Kommune	1
Ikast-Brande Kommune	4
Kalundborg Kommune	1
Københavns Kommune	1
Køge Kommune	2
Langeland Kommune	1
Lolland Kommune	6
Middelfart Kommune	2
Nordfyns Kommune	1
Næstved Kommune	1
Odense Kommune	1
Ringkøbing-Skjern Kommune	3
Skive Kommune	1
Syddjurs Kommune	1
Sønderborg kommune	1
Viborg Kommune	1
Vordingborg Kommune	2
Aarhus Kommune	1
I alt	39

Kilde: Ankestyrelsen.

Tabel 4**Antal børn frigivet til adoption uden samtykke efter § 9, stk. 3, og § 9, stk. 4, fordelt på kommune**

År	2021
Favrskov Kommune	1
Guldborgsund Kommune	3
Haderslev Kommune	1
Ikast-Brande Kommune	3
Kalundborg Kommune	1
Københavns Kommune	1
Køge Kommune	2
Langeland Kommune	1
Lolland Kommune	6
Middelfart Kommune	2
Nordfyns Kommune	1
Næstved Kommune	1
Odense Kommune	1
Ringkøbing-Skjern Kommune	2
Syddjurs Kommune	1
Sønderborg Kommune	1
Aarhus Kommune	1
I alt	29

Kilde: Ankestyrelsen.

Spørgsmål 9: "Hvor mange børn ville være adopteret i Danmark i 2021 efter Adoptionslovens § 9, stk. 3 og 4, hvis alle kommuner brugte adoption efter disse paragraffer i samme omfang som Lolland?"

Svar: Der var i alt 6 adoptioner uden samtykke i Lolland Kommune i 2021, hvilket omfattede børn i alderen 0 til 10 år (jf. tabel 4). Hvis det beregningsteknisk antages, at andelen af adoptioner uden samtykke i forhold til den samlede gruppe af anbragte børn i alderen 0-10 år var den samme i andre kommuner som i Lolland Kommune i 2021, kan det mekanisk beregnes, at de 6 adoptioner uden samtykke ville svare til ca. 290 adoptioner uden samtykke på landsplan i 2021.

Det skal understreges, at denne mekaniske beregning ikke kan anses for et estimat for den efterspurgte opgørelse over antallet af børn, der ville være adopteret uden samtykke.

Der vil for det første kunne gøres andre beregningstekniske antagelser. For det andet, og helt afgørende, er det, at en række betingelser i forhold barnets samlede situation, herunder i forhold til barnets forældre, skal være opfyldt for at gennemføre en adoption uden samtykke. Et egentligt estimat ville således forudsætte viden om, i hvilket omfang betingelserne for adoption uden samtykke er opfyldt for børn i landets øvrige kommuner.

Af tabel 5 fremgår en opgørelse over antal og andel anbragte børn i alderen 0-10 år ultimo 2020 for de 5 kommuner med henholdsvis den højeste og laveste andel anbragte børn i kommunen. Her fremgår det, at Lolland Kommune har

den næstehøjeste andel af børn i alderen 0-10 år, som er anbragt uden for hjemmet, hvilket svarer til 2,4 pct. af alle børn i aldersgruppen. Det er samtidig betydeligt højere end landsgennemsnittet. For hele landet gælder det, at ca. 0,6 pct. af alle børn i aldersgruppen 0-10 år var anbragt uden for hjemmet ultimo 2020.

Tabel 5
Kommunefordelt opgørelse over anbragte børn i alderen 0-10 år ultimo 2020

Kommune	Antal anbragte børn	Andel anbragte børn
Langeland	26	2,9
Lolland	83	2,4
Tønder	62	1,6
Guldborgsund	89	1,5
Norddjurs	50	1,4
...		
Egedal	12	0,2
Allerød	7	0,2
Fredensborg	10	0,2
Solrød	6	0,2
Gentofte	11	0,1
Hele landet	3.999	0,6

Anm.: 5 kommuner med hhv. den højeste og laveste andel af børn mellem 0-10 år, der var anbragt uden for hjemmet pr. 31. december 2020. Grundet diskretionshensyn ved færre end 5 anbragte børn i kommunen, indgår Dragør, Fanø, Læsø og Samsø ikke i opgørelsen. Opgørelsen er baseret på handlekommunen, dvs. den kommune, der har truffet afgørelsen om anbringelsen.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Spørgsmål 10: "I hvor mange af de i 2021 besluttede adoptioner efter Adoptionslovens § 9, stk. 3 er der efter Forældreansvarslovens § 20 a etableret kontakt mellem forældre og det adopterede barn? Hvor mange af børnene har kontakt til deres søskende og/eller bedsteforældre? Hvilket omfang har kontakten?"

Svar: Familieretshuset har oplyst, at der i sager, hvor den biologiske slægt har søgt om samvær med et barn, hvor der er i 2021 er truffet beslutning om adoption efter adoptionslovens § 9, stk. 3, ikke på nuværende tidspunkt er fastsat samvær i nogen tilfælde. En del af de sager, hvor der er truffet afgørelse om adoption i 2021 er fortsat under behandling i Familieretshuset eller familieretten.

Familieretshuset har videre oplyst, at det ikke kan udelukkes, at der uden om det familieretlige system er indgået aftaler om samvær.

Spørgsmål 11: "I hvor mange af de i 2021 besluttede adoptioner efter Adoptionslovens § 9, stk. 4 er der efter Forældreansvarslovens § 20 a etableret kontakt mellem forældre og det adopterede barn? Hvor mange af børnene har kontakt til deres søskende og/eller bedsteforældre? I hvor mange af sagerne

har der været samvær under anbringelsen, som er fortsat efter adoptionen? Hvilket omfang har kontakten?"

Svar: Familieretshuset har oplyst, at der ikke sker en særskilt opgørelse af, om adoptionen bag en sag om samvær efter forældreansvarslovens § 20 a er sket efter adoptionslovens § 9, stk. 3 eller § 9, stk. 4. Der henvises derfor til svaret på spørgsmål 10.

Spørgsmål 12: "Efter Adoptionslovens § 6 bør adoption ikke bevilges, medmindre der er et samtykke fra børn, der er fyldt 12 år. Er der i 2021 gennemført nogen adoptioner efter § 9, stk. 3 eller 4 på trods af et manglende samtykke fra børnene?"

Svar: Ankestyrelsen har oplyst, at ingen af de børn, der er frigivet til bortadoption uden samtykke i 2021, var 12 år eller derover.

Styrelsen har videre oplyst, at ved indstillinger om bortadoption vedrørende børn under 12 år gennemfører Ankestyrelsen inden adoptionsmødet en samtale med barnet, hvis barnets modenhed og sagens omstændigheder taler herfor. Formålet med samtalen er at høre barnets holdning til adoptionen.

I 2021 har Ankestyrelsen gennemført tre af disse børnesamtaler. Samtalerne var med børn på hhv. 6, 7½ og 9 år, og alle var indstillet til bortadoption efter § 9, stk. 4. Det var på baggrund af samtalerne vurderingen, at børnene gerne ville adopteres af deres plejeforældre.

I forhold til udkastet til Barnets Lov er der stillet fire konkrete spørgsmål vedrørende den foreslåede bestemmelse i § 69, hvorefter kommunerne i konkrete situationer vil være forpligtet til at overveje, om hensynet til kontinuitet og stabilitet i barnets eller den unges opvækst taler for, at barnet eller den unge gennem adoption får en ny familie, når det må antages, at barnet eller den unge vil være anbragt i en længere årrække. Spørgsmålene besvares nedenfor.

Spørgsmål 1: "Efter § 69, stk. 1, pkt. 1 i udkast til Barnets Lov skal kommunerne overveje tvangsadoption ved indstilling om anbringelse af et barn eller ung efter §§ 47 og 49. Cirka hvor mange sager vil denne bestemmelse omfatte på årsbasis?"

Svar: For så vidt angår henvisningen til § 47 i Barnets Lov (afgørelse om anbringelse), er der tale om en videreførelse af gældende ret. Det fremgår således også i dag af servicelovens § 68 d, at i forbindelse med en afgørelse om anbringelse af et barn eller en ung uden for hjemmet (med eller uden samtykke), hvor det må antages, at barnet eller den unge vil være anbragt i en længere årrække, skal kommunalbestyrelsen overveje, om hensynet til kontinuitet og stabilitet i barnets eller den unges opvækst taler for, at barnet eller den unge i stedet bliver adopteret. Det kan oplyses, at der ikke foreligger centralt indsamlede data om, hvorvidt en kommune i forbindelse med sagsbehandlingen har vurderet, om der kan være tale om en anbringelse i en længere årrække, og om det i så fald vurderes relevant at overveje adoption af hensyn til kontinuitet og stabilitet i barnets opvækst.

For så vidt angår henvisningen til § 49 i Barnets Lov er der tale om en ny forpligtelse, idet kommunerne med den foreslåede bestemmelse vil have pligt til også at overveje adoption ved indstilling om anbringelse af et endnu ufødt

barn umiddelbart efter fødslen, når betingelserne jf. det foreslåede § 69 i øvrigt er opfyldt. Denne forpligtelse foreslås på baggrund af aftalen om Børnene Først.

Der er ikke foretaget et skøn over antallet af sager, der vil blive omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Spørgsmål 2. "Efter § 69, stk. 1, pkt. 2 i udkast til Barnets Lov skal kommunerne overveje tvangsadoption ved indstilling om opretholdelse af en anbringelse efter § 50. Cirka hvor mange sager vil denne bestemmelse omfatte på årsbasis?"

Svar: Med den foreslåede bestemmelse vil kommunerne få pligt til at overveje adoption ved indstilling til børne- og ungeudvalget om opretholdelse af en anbringelse efter den foreslåede § 50, dvs. ved genbehandling af en sag om anbringelse uden samtykke, når betingelserne jf. den foreslåede bestemmelse i § 69 er opfyldt. Denne forpligtelse foreslås på baggrund af aftalen om Børnene Først.

Det skønnes, at der årligt skal genbehandles sager vedrørende 710 børn og unge, der er anbragt uden samtykke. Bestemmelsen kan derfor være relevant for en del af de 710 børn og unge, idet betingelserne i øvrigt skal være opfyldt, dvs. at barnet eller den unge skal antages at være anbragt i en længere årrække, og hensynet til kontinuitet eller stabilitet i barnets eller den unges opvækst skal tale for, at en adoption overvejes. Det vil altid bero på en konkret og individuel vurdering, om adoption må anses for den rette løsning for barnet eller den unge.

Spørgsmål 3. "Efter § 69, stk. 1, pkt. 3 i udkast til Barnets Lov skal kommunerne overveje tvangsadoption, når der er truffet afgørelse om anbringelse efter § 14 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Cirka hvor mange sager vil denne bestemmelse omfatte på årsbasis?"

Svar: Der er tale om en videreførelse af gældende ret, jf. svar på spørgsmål 1 ovenfor. Det kan oplyses, at der i 2020 har været 83 unge, som er blevet anbragt efter § 14 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Der skal dog tages forbehold for, at kravet til kommunerne om at indberette anbringelser jf. §14 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet først er trådt i kraft 1. januar 2020, hvorfor antallet er forbundet med en vis usikkerhed. Jf. svar på spørgsmål 1 foreligger der ikke data om, hvor mange af disse sager, hvor det skønnes, at der kan være tale om en anbringelse i en længere årrække, og hvor betingelserne for at overveje adoption i øvrigt er opfyldt.

Spørgsmål 4. "Efter § 69, stk. 2 i udkast til Barnets Lov skal kommunerne overveje tvangsadoption, når en forælder til et barn, der er anbragt eller bortadopteret på grund af manglende forældreevne, venter endnu et barn. Cirka hvor mange sager vil denne bestemmelse omfatte på årsbasis?"

Svar: Det vurderes, at forslaget potentielt vil omfatte omkring 300 sager årligt, hvor det er relevant at overveje adoption af et endnu ufødt barn, fordi forældrene allerede har fået anbragt eller bortadopteret et barn på grund af manglende forældreevne. Dog bemærkes, at der ikke forventes at ske bortadoption af barnet i samtlige tilfælde, hvor en adoption overvejes. Det bemærkes i øvrigt, at det altid vil bero på en konkret og individuel vurdering,

om adoption må anses for den rette løsning for barnet eller den unge.

Med venlig hilsen
Astrid Krag